

Et pindsvin kigger frem fra sin hule i ørkensandet. Mererukas grav, Sakkara. Foto LM.

4 Ægyptens forunderlige dyreverden set gennem kunstnerens øjne

Linda Evans

18 I begyndelsen var øllet...

Lise Manniche

32 Magiske fortællinger fra Ægypten. Om temaet magi i *Fortællingerne ved kong Cheops' hof og Khaemwase og mumien*

Ida Adsbøl Christensen

42 En ægyptisk krukke i Fredensborg Slotshave

Thomas Christiansen

44 Siden sidst

Louise Alkjær

OM FORFATTERNE

Ida Adsbøl Christensen er BA i ægyptologi ved Københavns Universitet

Louise Alkjær er cand. mag. i ægyptologi fra Københavns Universitet

Thomas Christiansen er PhD og junior kurator i papyrus-samlingen på det ægyptiske museum i Torino

Linda Evans er Senior Lecturer på Macquarie University i Sydney, Australia

Lise Manniche, mag. art., PhD, var tidligere ekstern lektor på ToRS, Københavns Universitet

ENGLISH ABSTRACTS

Egypt's marvellous menagerie: Looking at animals in Egyptian tomb scenes

Linda Evans

Since her doctoral theses on *Animal Behaviour in Egyptian Art* of 2006 we have been anxious to give the readers a sample of Linda's fascinating work, drawing on wall decoration from Old Kingdom tombs at Giza and Sakkara. It reveals as much of the life of the animals as of the insight, or lack of same, of the artists who depicted it. Due to the busy schedule of the author the editor took it upon herself to add some illustrations, including some of 18th dynasty date, and to include some bibliographical notes.

In the beginning was beer...

Lise Manniche

The archaeological evidence of the origins of beer goes back to predynastic times. Reliefs and paintings on tomb walls tell of the manufacture of beer, and analyses of residue, though scarce, add significantly to the information. Texts tell of the importance of beer in religious life and the attitude of ordinary mortals to the properties of beer in daily life. All this is the basis for a fascinating tapestry revealing the ancient role of one of our most important consumer goods.

Magic tales from Egypt

On the theme of magic in the *Tales of Cheops and Khaemwase and the mummy*

Ida Adsbøl Christensen

From her recent thesis on magic in literature the author presents an extract reworked into an article on the theme of magic in two narratives composed some 1500 years apart. Magic was a cosmic force, being applied in daily life to change reality and to challenge problems. Special attention is being paid to the use of magic aids such as wax and water. The magic practises presented in the texts have parallels outside literature and would have been incorporated for didactic reasons as well as for entertainment.

An Egyptian vase in the gardens of Fredensborg Castle

Thomas Christiansen

An ornamental vase and pedestal in egyptianizing style adorn the gardens of Fredensborg Castle north of Copenhagen. Being representative of the style and fashion of the 18th century it was briefly mentioned in a work of 1880, but actually depicted as early as 1769 soon after its manufacture. The author traces its inspiration and context.

PAPYRUS udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr Afdelingen
ToRS

Københavns Universitet Amager
Karen Blixensvej 4, bygning 10
2300 København S

Hjemmeside
www.daes.dk

DÆS e-mail
mail@daes.dk

Papyrus e-mail
lise@mannique.org

Bank
Danske Bank
1551-0007347383

Bestyrelse
Else Steenberg (sekretær)
Louise Alkjær
Tine Bagh (formand)
Diana H. Barfod (kasserer)
Paul John Frandsen
Mette Gregersen (næstformand)
Ole Herslund
Mette Holst
Merete Allen Jensen
Lise Manniche (Papyrusredaktør)
Elin Rand Nielsen (webmaster)

PAPYRUSredaktion
Lise Manniche (ansv.)
Rune Nyord
Elin Rand Nielsen
Louise Alkjær

Grafisk design
Merete Allen Jensen

Tryk
P.E. Offset, Varde

Eftertryk kun tilladt med skriftlig
tilladelse fra redaktion og forfat-
tere.

ISSN 0903-4714

Redaktionelt

Lige siden jeg først mødte Linda Evans i Sydney i 2006, hvor hun netop havde afsluttet sin PhD om ‘Animal Behaviour in Egyptian Art’ (Gamle Rige i Giza og Sakkara), har jeg haft et ønske om at få hende til at skrive en artikel om emnet til Papyrus. Af personlige årsager var det ikke muligt for hende at følge forslaget op, men efter mange år prøvede jeg igen, og Linda, som nu har en tidskrævende stilling på Macquarie University, tilbød mig at anvende en artikel, som hun havde skrevet til et semipopulært tidsskrift. Det er den, der nu foreligger her oversat til dansk og forsynet med det ønskværdige noteapparat af redaktøren. Lindas omfattende studier af dyrenes adfærd som afbildet af de gamle ægyptere udkom i 2010 og er en sand skattekasse af oplysninger om et ellers forsømt og meget specialiseret emne. Nogle af stregtegningerne fra den oprindelige artikel blev udskiftet med fotografier taget af redaktøren i maj 2018.

Redaktørens eget bidrag handler denne gang om øl. Det er foranlediget af min deltagelse i en dokumentarfilmserie om emnet i december 2017, som jeg med forholdsvist kort varsel skulle medvirke i. Den dramatiske spænding blev genereret af kontrasten mellem “eksperten” (mig) og to videbegærlige engelske TV-værter (den ene vinekspert, den anden komiker). Det blev en fornøjelig uge med optagelser i Cairo og Luxor, men jeg vurderede, at mit intensive forarbejde fortjente mere end 10 minutter i luften (serien, hvor den ægyptiske episode logisk nok er den første, blev vist på TV2 i august). Hvad kunne være mere passende en artikel her, som inddrager den seneste forskning på området.

Det var kommet redaktøren for øre, at der forelå en specialeafhandling, der også kunne rumme Papyrusmateriale. Ida Adsbøl Christensen havde skrevet om magi i litteraturen, og hendes artikel bringer både kendte og mindre kendte kilder i spil, samtidig med at den på et mere overordnet plan analyserer magiens rolle i de ægyptiske fortællinger.

Thomas Christiansen er altid leveringsdygtig i kortere bidrag om genstande i ægyptisk stil, som har fundet en plads i Danmark. I februar bød der sig en passende lejlighed til at gøre opmærksom på en krukke, der kan beskues i parken omkring Fredensborg Slot, hvor den har stået siden 1700-tallet.

LM

Omslagsbilleder *Forside:* Genette(?) angriber en ælling, mens anden flyver op oven over (en genettes pels er grå, sort og hvid, mens en vildkats er mere orange som her – personlig oplysning fra L. Evans). Relief i Fitzwilliam Museum inv. nr. E.5.1906. 11. dynasti., Cambridge. Foto LM, publiceret med tilladelse fra Fitzwilliam Museum. *Bagside:* Stenbukken i Kenamons grav TT 93. Her gengivet fra facsimilemaleri af Nina de Garis Davis i publikationen af graven fra 1930. Se n. 6 i Linda Evans’ artikel.